

LA FE DE TOMÀS

per XAVIER LÉON-DUFOUR

En la tradició evangèlica el tema del dubte constitueix un element integrant de les aparicions. Tomàs ja era un personatge notable en l'evangeli de Joan: havia compromès els seus companys a afrontar la mort amb Jesús, que anava a despertar Llätzer de la mort; havia retret a Jesús el fet de parlar als deixebles del terme cap al qual es dirigia quan ells no en coneixien el camí. Això no obstant, ens equivocariem en caracteritzar Tomàs com el qui dubta. Més aviat és el deixeble que lentament s'encamina vers la fe autèntica.

A primer cop d'ull, Tomàs representa l'actitud inversa de la dels deixebles. Aquests han vist el Senyor i han cregut. Tomàs desitja una prova. Tomàs vol verificar l'afirmació dels seus companys comprovant amb els seus propis ulls que el qui s'apareixia és veritablement el Crucificat. Vol una estricta continuïtat entre els dos mons, per tal de poder verificar concretament que el qui s'apareix és el mateix ésser d'abans. Temps enrere Felip volia veure al Pare, i ara Tomàs vol veure, al Fill glorificat.

Si Jesús intenta de convèncer Tomàs, ho fa accedint al desig. Certament que no empra una demostració semblant a la que ens dona Lluc quan ens mostra Jesús menjant davant els deus deixebles, però pronuncia unes paraules amb les quals Tomàs queda confós ja abans de realitzar l'ordre de Jesús.

Tomàs passa a l'acció. De seguida proclama la seva fe. Jesús és el qui coneix els desigs més secrets de l'home. Jesús fou el primer que veié en el cor de Tomàs i per això Tomàs, el veu.

Jesús reconeix que Tomàs ha aconseguit autènticament la fe veritable, cosa que no havien fet els deixebles. Per això és felicitat, però sense acceptar, tanmateix, la vinculació de la fe a la visió que Tomàs acaba de tenir. En declarar sortosos els qui no han vist, de cap manera Jesús menysvalora els qui han estat privilegiats amb les aparicions. El que fa Crist és proclamar igualment sortosos aquells als quals no s'ha deixat veure i que, això no obstant, creuen de tot cor: «Sortosos, els vostres ulls, que l'hi veuen, i les vostres orelles que hi senten», i també diu sant Pere: el qual, sense haver vist, estimeu».

La intenció de Joan no és pas de menysvalorar les aparicions, sinó de situar en la mateixa alegria els creients que viuen darrere aquesta època privilegiada, molt temps després de la desaparició dels testimonis oculars de la glòria de Jesús.